



Pèl & Ploma



Enric Morera

En Morera no fa rotllo: fa torrent; pera fer rotllo, un home s'posa al mig d'una munió i, am tot i mirar-sel, se pot dir que ningú l segueix. An en Morera, els que han mirat la seva obra sense les pessigolles de l'enveja o l'indiferència d'un cap enterbolit, no l'han deixat mai més, seguint-lo en la crescuda poderosa de la seva empenta popularisadora, vers l'Art enlairat amb el que la Musica s'emporta ls cants d'aquesta terra per tot aon toca l vent. Això és una fracció important, però no la més grossa, de lo que ha fet el nostre amic, valdament no sel consideri més que dintre sa influència en els cants que ha fet un poble, que, repetint-los am ferma devoció, arriba un dia en que ells tornen la sahó, refent el poble, traient-lo d'un ensopiment sense gust. Pot-ser ell no sen dóna compte; pot-ser sí; més, de totes maneres, són molts els que l creuen prou fort pera deturar l'enderrocada dels chors populars que sen van timbes avall i portar-los, segur, confiat i apartant les pedres del camí, cap a les alçades corrents del cant modern, agermanades amb el pes de les més elevades harmonies que foren l'ànima que ara torna a halenar.

Pera fer això n Morera uneix, als coneixements que tot-hom li reconeix, l'energica tenacitat que no s'aplana davant de les contrarietats, i d'entre una acció feta de força n brollen dolces obres amorosament acabades, com gran part de la seva *Fada*.

La força d'atracció que té n Morera és ben manifesta. Per ma petita part puc ben bé dir-ho: desde que me l'ensenyaren fins que vaig parlar-hi, vaig interposar, entre una amistat que jo no volia, tota la toçuderia de que soc capaç: al cap de més d'un any el seu gran caminal i el meu corriòlet se trobaren a Sitges, i en un dia l'amistat fou tant forta, que ja podiem barallar-nos com bons germans.

No passaren gaires dies sense saber en gran part a què s'feu la força, l'empenta, la *grapa* den Morera. Per aquells sor-rals de mar aclaparada, quantes hores no passavem parlant-me ell de les caceres de cavalls ferestecs, que eren la seva passió quan, ja noi gran, visqué molts anys en l'interior de l'Argentina! Com descrivia les trotades esbojarrades per entre les herbes altes i els camins quasi esborrats de la Córdoba platense, les nits al ras esperant la mort d'un hermós *puma* (lleó americà) i els centenars de llegües corregudes sense sella, sense repòs i quasi sense queviures! Quin disposit de ressorts no degué fer-li una vida tant treballosa en plena naturalesa! Per això cada cop que n Morera m parla o que l veig fer seguir els chors o l'orquestra, mel represento detenint un cavall que no ha sentit mai la mà de l'home i que la resisteix inutilment. Així com el meu cor me fa creure amb el seu talent de músic (ja que per desgracia jo no hi entenc res), l'imaginació m reconforta, assegurant-me l'energia am que la sosté. Hi tinc fe, en la seva munyeca! Mireu el petit autograf que publiquem, i veureu que sempre escriu pujant la ratlla: no tingueu por de que decaigui! Mireu l'home, que té un cor sense cap tara i en mig de ses afec-cions més tendrament amorosides, sempre hi surt el brau caçador de cavalls ferestecs, posant entre les flors més tendres una senyal de força. Déu li ha donat un nen que ja sel mira com una esperança de la patria: doncs no tingueu por que li posés

cap nom d'aquells que a les festes del bateig demanen iemes: li dóna un nom sense diminutiu possible: Jordi! I així és en tot, corrent segur i ferm, sense por dels entrebancs que allà en una America mig patriarcal i un xic selvatge s'acostumà a saltar, com fent joguina.

La seva obra ja és seria, grossa, coneguda i, lo que és més difícil, reconeguda dels que deu esser-ho, que són els seus amics d'Art, d'aquí i de per tot arreu ont el coneixen. El public ja l sap gran armonisador de cançons i director del seu chor la *Catalunya Nova*. Pot-ser no tardarà gaire en apreciar-lo en les obres llestes del tot que ha fet pel teatre.

La reina del cor i *Les caramelles*, de lletra ben armonisada am l'empenta del compositor pel poeta Ignasi Iglesias, serien dos exits tant grossos com qualsevulga d'aquells, obligats d'autors, am *ida i vuelta*. Enguany, en uns concerts organitzats per la Societat Musical de Barcelona, donarà a conèixer son *Indibil i Mandoni*, amb altres composicions noves o ja conegudes. Desde *La Boja* i *La Fada* ha anat composant altres operes, i per ma part bé donaria una altra *pipa* pera que fos un prompte fet lo que ahir vaig sentir i em callaré. I si dic lo de la *pipa* és perquè la felicitat den Morera, que ja era gran, ho és molt més desde ahir, perquè per fi vaig donar-li una pipa que m festejava amb una assiduitat ben digna d'ell. Assistint com testimoni accidental als primers tractes de l'opera en qüestió, li vaig donar com a senyal, pera complaure-l, ja que desde fa dies sen preocupava molt més que dels discreteigs i indiscrecions de que han sigut víctimes els *Segadors*, als que n Morera ha donat tant bona feina.

Exposició den Ramon Casas

No s'espantin, que no s'ha exposat per res: encara que vagi furient en bicicleta, no s'exposa gaire, ja que sols s'ha romput óssos dugues o tres vegades. Lo de l'exposició vol dir que a can Parés, i probablement per tot el mes que ve, hi haurà la col·lecció de dibuixos originals publicats en el PEL & PLOMA, els dibuixos de moltes personalitats barcelonines, les *proves d'artista*, tirades exquisidament am retocs a mà (i a pols), firmades i numerades, de les que sen podran posar en venda molt poques col·leccions o exemplars solts. Ademés hi haurà un estudi molt encertat que servi pera *extreure-n* el nostre cartell, aon se veu que allò de pintar *xules* el malmeté de mala manera, ja que, en efecte, no s'hi coneix pera res. Durant aquesta Exposició, d'una manera o altra que encara no havem trobat, però que serà molt senzill, se sortejaran tres dibuixos originals i algunes *proves d'artista*. En fi, que tantes explicacions! Bé prou que s veurà quan sigui l'hora! Lo que s pot fer correr desde ara és que sols hi tindran dret els subscriptors.

Teatres lirics... de fòra

Paris.—A l'Opera s'està preparant la representació de la *Presa de Troia*, d'Hector Berlioz; a l'Opera Comica hi han en el programa d'enguany el *Pélée et Mélisande*, de Debussy (extret del famós llibre de Maeterlinck), i *Hänsel et Gretel*, d'Humper-



dinck. Se tornaran a representar l'*Iphigénie en Tauride*, de Gluck, i altres, entre les que hi han coses tant *portentoses* com la *Dame Blanche*. *Le postillon de Longjumeau* i altres obres musicals pera guarnicions de vila morta.

Frankfort.—L'Ajuntament ha començat la construcció del teatre municipal, que costarà cinccents mil duros (d'allí). S'inaugurarà en Octubre de 1902.

Cristiania.—En Grieg posarà en musica una obra de Björnson titulada *La Pau*, destinada a esser executada l'any 1900, durant el congrés que sobre l mateix tema tindrà lloc a París.



Aquí tampoc

A l'Exposició Universal del 1900 les seccions importants estan ja confiades a la direcció artística dels primers decoradors de cada país. Alemanya ha posat tota la part artística en mans de l'Hans Christiansen, que té gust pera pintar, esculpir, projectar ferros, vidres i tot lo que fa que una instal·lació sigui lleïja o agradable. Justament això està en que l'art se cuidi de moltes coses de les que ara n viu foraster. I ja que aquí no és possible posar d'acort a les *clases expositivas*, al menos que no facin el patafi d'enviar enneulades copies del que ns ve de fóra, ni la marca del quatre de copes que han anat passejant en quasi totes les instal·lacions de totes les exposicions. En una exposició, si ls productes *poden anar* i les instal·lacions, prospectes i demés accessoris comercials no, és senyal evident del mal estat en que està l gust allí ont això succeeixi.

Concurs

Florencia.—La *Societat italiana d'Art public* s'ha encarregat d'un concurs imaginat pel fotògraf de Florencia Cav. Vittorio Alinari. L'objecte és la reproducció d'un quadre *original* representant la Verge amb l'infant Jesús, o senzillament una mare amb el seu fill.

El quadre pot esser executat a l'oli, al tremp, en colors o no més que dibuixat am clar-obscur, mentres se presti a la reproducció fotogràfica. El quadre no ha de tenir menos de 60 centímetres en sa dimensió més petita, i, si és rodó, el diàmetre no ha d'esser inferior d'aquesta mida. El premi és de mil cinccents lires en or, adjudicat en el primer concurs. El dret de reproducció perteneixerà exclusivament al Cav. Alinari. L'obra quedarà propietat de l'autor, però l fotògraf florentí s reserva la preferència pera l'adquisició, així com de qualsevol de les demés obres que figurin en el concurs, així com la reproducció de totes elles, mitjantant una indemnització de cent lires en or.

El preu de venda ha d'acompanyar a totes les obres, que deuen anar emmarcades artísticament, havent-hi una prima de *duques centes* lires en or pera l millor marc. Les obres han d'enviarse l 15 de Janer i l'adhesió al concurs ha de notificar-se per carta certificada explicativa, endreçada al Secretari general de la *Societat italiana d'Art public* (Palazzo della Signoria, Firenze), fins al 30 Octubre.

Un princep sense imitadors

El princep Ernest-Lluís d'Hesse-Darmstadt ha creat una verdadera colonia artística, fent construir tallers am tots els requisits que exigeixen els refinaments dels nostres temps. Mentres s'acaba la construcció, els escullits comencen els treballs en el propi palau del magnat. Per ara compta amb el concurs d'Hans Christiansen, que viu a París; Patris Hubert, de Maguncia, dibuixant de mobles; Pau Büsch, ornemanista; además, hi han un esculptor de medalles, un esculptor i un arquitecte, quins noms no coneixem. Reunits pera produir una *lliure producció comú*, no hi haurà cap distinció entre ells, i les primeres obres figuraran en l'Exposició de París, ont el princep s'ha reservat un lloc important. Lliures de les preocupacions de la vida, aquests obrers d'Art treballaran pel progrés de les seves aficions.

Això ho diu l'*Art et Décoration*, d'on prenem la notícia, i nosaltres pensem, més que n les ganes d'esser-hi, en la falta que fan per aquí un grapat de princeps per aquest estil. Encara que no fossin més que comtes, pot-ser donarien una empena generosa a l'ensopiment d'aquí, o quan menos ens conservarien el Liric, omplirien els concerts i lograrien arrelar coses d'Art de les que l public se manté toçudament apartat.

Qui fos d'Hesse-Darmstadt!!

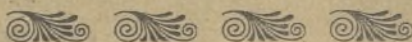
El Louvre hereu d'un jueu

La baronesa Nathaniel de Rothschild, que ha mort fa poc, ha deixat al Museu del Louvre una col·lecció de dotze retaules primitius italians. Entre ells hi ha un Botticelli. Además, un quadre de Greuze, *La llaire*, popularisat pel gravat i estimat (segons per quí) en 600.000 francs.

Al Museu Municipal Carnavalet, diferents retrats historics referents a l'història de París o dels parisencs (com tot lo del Museu). Entre ells hi ha l de la dona den Camille Desmoulins. Al Museu de Cluny (Arqueologia sumptuaria) li toca tota la col·lecció de caixes de fusta i cuir.

Además, deixa a l'Academia de Belles Arts una renda de cinc mil francs, pera esser distribuïda entre un o diferents obrers d'Art que tinguin la desgracia de tornar-se cegos, paralitics o pateixin qualsevol malaltia que ls impedeixi viure del seu talent.

A Barcelona no li ha tocat res, ni cap aproximació, ni sabem ningu que estigui disposat a fer deixes per l'estil.



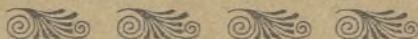
Tots els dilluns i dimecres, a les 10 de la nit.

Dijous i diumenges, a dos quarts de cinc de la tarda.

Corrida de toros pels Putxinellis, els divendres, a les deu del vespre.

Funcions de broma per nois.

Se serveix beure i menjar a totes hores.



NOTA.— Els clíxés del present número han sigut fets per la casa J. THOMAS, 37, carrer de Mallorca.

Tipografia «L'AVENÇ»: Ronda de l'Universitat, 20, Barcelona. — Telefon 115

Pèl & Ploma ♣ Semmanari a 10 centims

Dibuixat per R. CASAS ★ ADMINISTRACIÓ: 6, Passeig de Gracia, GRACIA-BARCELONA ★ Escrit per M. UTRILLO

SUSCRIPCIÓ

Barcelona, limits actuals, un any, 5 ptes. ● Resto de España, un año, 6 ptes. ● Union postale universelle, un an, 7'50 fr.

Tots els subscriptors tenen dret al cartell anunciador.

Números atrassats, 25 centims



Fragment del himne
de Catalunya

Morera